

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupajte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII. CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), OCTOBER 20, 1944 STEVILKA (NUMBER) 245

MacArthur pristal na Filipinskih otokih

Ogrski naciji v brezupnem apelu za pomoč

Prva madžarska armada baje prestopila k Rusom. Stavke so paralizirale glavno mesto

LONDON, 19. oktobra. — Kvizlinški premijer Ferenc Szalasi je danes navzlic temu, da Hitler odprto priznava, da nima Nemčija danes na vsem evropskem kontinentu niti ene zavetnice več, apeliral na Madžare, da gredo v boj do "zadnjega moža" proti popolnemu uničenju.

Vodja nove madžarske kvizlinške vlade je objavil proglas za pomoč po prvi formalni seji novega pro-nacijskega kabineta.

"Pariški radio je danes poročal, da je prva madžarska armada prestopila k Rusom; medtem ko poročila iz drugih virov pravijo, da se v Budimpešti vršijo veliki nemiri. Radio v Bariju pravi, da so stavke skoro docela paralizirale mesto.

Priprave za masni masaker židov

Ruska častniška agencija "tass" poroča, da se je vse žide zapelo na njih domovih in da se pripravljajo masno pobijanje židovskega prebivalstva.

V Bariju se poroča, da Horthyjev režim zato ni uspel v svojem prizadevanju za sklenitev premirja z Rusijo preteklo nedeljo, ker so bili Nemci očividno obveščeni o njegovi nameni ter bili pripravljeni za protudar.

Dež ustavil operacije na zapadni fronti

LONDON, 20. oktobra. — Veliko deževje je za praktične svrhe ustavilo skoro vse operacije na zapadni fronti. Kanadske čete so večerj pospešile svojo ofenzivo proti Nemcem, ki so začeli v ustju reke Schelde na Holandskem, kjer so večerj prodorile tri milje naprej.

Berlinski radio je večerj zaškrbljeno ugibal, kdaj da bodo zavezniške sile na zapadni fronti pričele s svojo veliko ofenzivo.

Rdeča vojska se vali v predvojno Nemčijo

Berlin priznava, da je močna ruska sila vdrla v Vz. Prusijo

LONDON, petek, 20. oktobra. — Berlin je danes zgodaj zjutraj naznanil, da je silna Rdeča vojska, podprta z vali tankov in letal, pričela prvo invazijo predvojne Nemčije. Naciji priznava, da so Rusi vdrli več milij globoko v notranjost Vzhodne Prusije in da so se opolnoči še vedno valili dalje.

Nemška komanda je večerj uradno naznanila padec obmejnega kraja Eydtkau, ki leži 34 milij vzhodno od Isterburga in 87 milij vzhodno od vzhodno-pruskega glavnega mesta Königsberga na nemški baltičski obali.

"Položaj je nevaren", pravi Berlin

Berlinski radio je opolnoči poročal, da vdori, katere je sovršil napravil prvi dan svoje ofenzive, "že izgledajo nevarni in pretečni."

Moskva, kakor običajno, kadar so v razvoju važne operacije, je molčala glede ofenzive, o kateri poroča Berlin, da jo podpira 600 tankov in dvoje drugih masivnih armad na obeh koncih 200 milij dolge fronte, ki istočasno napadeta domovino nemških junckerjev s severa in juga.

Rusi so udarili s strahovito silo

Dramatična oddaja berlinskega radija opolnoči je citirala nekoga nemškega korespondenta s fronte, ki je poročal, da ni "šnobena pitka na vzhodu bila pričakovana koncentracija ruske zračne sile", in da se Nemci, ki so bili ves čas na vzhodni fronti, ne spominjajo slučaja, ko bi bili Rusi nastopili s tako premočjo v topništvu in tankih.

Nemški poročevalec je nadaljeval:

"Vsa pokrajina je zavita v dim in švigajoče plamene, nad njo pa visi bojni grm, ki nikoli ne preneha. Trgi in vasi gorijo. V zraku so podnevi in ponoči silne jate bombnikov, ki kot jastrebi krožijo in čakajo prilike, da udarijo na naše kolone potrebnih in vojaštva, ki se pomikajo v bitko."

Neka druga nemška radijska oddaja je rekla, da Rusi posejajo "nezaslišno številčno premoč."

Jack Raper se je izrekel za Lauscheta

Jack Raper, veteranski clevelandski časnikar, čigar kolona "Most Anything" v "Cleveland Pressu", je bolj čitana in pa upoštevana kot uredniški članki omenjenega lista, se je izjavil za Frank Lauscheta. V središču izdaje je Raper pisal: "Nemalo čitateljev me pismeno vprašuje, da-li nameravam voliti za župana Lauscheta? Da, vsekakor. Kakor je mojim čitateljem dobro znano, je ta kolona mnogokrat kritizirala njegovo administracijo, ampak nikdar nisim dvomili nad njegovo poštenostjo in iskrenostjo, in on stoji v vseh oziirih tako visoko nad županom Stewartom iz Cincinnatija, da je vsako pomišljanje nepotrebno."

Trumanov obisk

Demokratski podpredsedniški kandidat Harry S. Truman bo 27. oktobra zvečer govoril na velikem shodu v Akronu, od tam pa pride še isti večer v Cleveland in bo ob 9:30 govoril na shodu v prajski dvorani na Broadway in Forman Ave.

Grof Sforza pride v Washington kot poslanik

NEW YORK, 19. oktobra. — NBC motorji so ujeli radijsko oddajo iz Berna v Švici, ki pravi, da je bil grof Carl Sforza, minister brez portfelja v sedanjih italijanskih vladi, ki je tekom fašističnega režima več let živel v Ameriki kot politični begunec, imenovan za načelnika italijanske diplomatske misije v Zed. državah.

Ista radijska oddaja iz Švice je javila, da je bil grof Nicola Carandini, ki je tudi član sedanje italijanskega kabineta, imenovan za načelnika diplomatske misije v Veliki Britaniji.

Proslava srebrnega jubileja

Jutri večer, 21. oktobra priredi direktorij Slovenskega doma na Holmes Ave. veliko plesno veselico v prisojavo 25-letnice obstoja tega narodnega hrma. Vsled svetovnih razmer, ni direktorij pripravil obsežen program, toda pričakuje se, da se veselice udeležijo vsi delničarji in bivši direktorji, zlasti pa oni rojaki, ki so bili med pionirji pri delu, da se je upostavilo enega izmed prvih slovenskih domov. Veselica se bo pričela ob 8. uri zvečer. Za ples bo skrbel Vadalov orkester, za okrepčilo in prvo vrsto zabavo pa bo skrbel tozadevni odbor.

ZACELO SE JE BAJE MASNO KLANJE POLJAKOV

LONDON, 19. oktobra. — Poljska zamejna vlada je danes naznanila, da so Nemci začeli z masnim ubijanjem Poljakov v plinskih sobah na h v Oswieci. Med onimi, ki so v nevarnosti pokončenja, je menda 12.400 civilistov, ki so bili privedeni v Oswieci iz Varšave.

ARMADNE IZGUBE NARASLE NA 384.895

WASHINGTON, 19. oktobra. — Vojni departament naznanja, da ameriške armadne izgube na zapadni fronti od začetka invazije do 3. oktobra znašajo 174.780, toda v tej številki niso vključene izgube zračne sile. Skupne armadne izgube v vseh vojnih gledališčih do 6. oktobra pa znašajo 384.896 mož ubitih, ranjenih in pogrešanih.

MINISTER KOSANOVIC OBZALUJE SMRT WILLKIEJA

NEW YORK, 19. oktobra. — Louis Adamič, častni predsednik Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev, je prejel od ministra Save Kosanovića naslednji kabelogram: "Nenadna smrt Wendella Willkieja, iskrenega in velikega prijatelja našega naroda, je nenadomestljiva izguba za Jugoslavijo. Prosim, izrazite v mojem imenu izraze sožalja in spoštovanja njegovi družini in prijateljem."

Jack Raper se je izrekel za Lauscheta

Jack Raper, veteranski clevelandski časnikar, čigar kolona "Most Anything" v "Cleveland Pressu", je bolj čitana in pa upoštevana kot uredniški članki omenjenega lista, se je izjavil za Frank Lauscheta. V središču izdaje je Raper pisal: "Nemalo čitateljev me pismeno vprašuje, da-li nameravam voliti za župana Lauscheta? Da, vsekakor. Kakor je mojim čitateljem dobro znano, je ta kolona mnogokrat kritizirala njegovo administracijo, ampak nikdar nisim dvomili nad njegovo poštenostjo in iskrenostjo, in on stoji v vseh oziirih tako visoko nad županom Stewartom iz Cincinnatija, da je vsako pomišljanje nepotrebno."

Suknje ukradene

Roparji so vdrl v trgovino na 1083 E. 105 St., ki prodaja stenski papir, potem pa so presekali steno in vdrl v sosednjo trgovino Pasadena Fur Shop, odkoder so odnesli 24 sukenj, vrednih \$500, in \$15 gotovine.

Sheboygan, Wis. — Joe Luscha, je prejel pismo od svoje sina Joe, da se nahaja v bolnišnici, ker je bil lahko ranjen v Franciji — Poročila sta se Frank Tratar in Julia Grobelnik.

Gen. Douglas MacArthur

Za Lauscheta se je izrekel repub. časopis v Toledo

Demokratski governerski kandidat Frank J. Lausche je v torek zvečer govoril na javnem shodu v mestu Toledo, v katerem je ožigosal raketirske vplive, ki podpirajo republikanskega governerskega kandidata James Garfielda Stewarta. Večerj pa je neodvisni republikanski dnevnik "Toledo Blade" prišel na dan z uredniško odobritvijo Lauschetove kandidature.

"Toledo Blade" velja za enega najvplivnejših časopisov v državi Ohio.

V uredniškem članku, ki ga je priobčil omenjeni časopis, se daje Lauschetu priznanje za boj, ki ga vodi proti Edu Schorru, bosu republikanske obijske mašine, nato pa list pravi, da se je odločil podpirati Lauscheta na podlagi rekorda, ki ga je napravil kot župan Clevelanda.

DEMOKRATSKI PLES

Slovenski demokratski klub 32. varde bo v soboto, 21. oktobra priredil v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. veliko plesno veselico "Roosevelt for President" in "Lausche for Governor". Pete Srnickov orkester bo skrbel za lepe valčke in poskočne polke, za drugo pa bodo člani in članice kluba gledali, da bo vsega v obilju. Dobre zabave ne bo manjkalo, in ugajala vam bo družba. Vabljeni ste na poset.

Matowitz v bolnici

Policijski načelnik George J. Matowitz, ki se je podal v St. John's bolnišnico v svrhu zdravniške preiskave in počitka. Matowitz, ki je 62 let star, je član policijske sile od 1905, načelnik pa je postal leta 1930.

NOVA IZDAJA

Angleško-slovenski besednjak

(English-Slovene Dictionary)

Sestavil Dr. F. J. Kern

Cena \$5.00

Dobi se v uradu ENAKOPRAVNOSTI 6231 St. Clair Avenue Cleveland 3, Ohio

VZHODNA OBALA KLJUČNEGA CENTRALNEGA OTOKA ZASEDENA "AMERIKA SE RADUJE"--F.D.R.

GLAVNI STAN GEN. MacARTHURJA NA FILIPINSKIH OTOKIH, petek, 20. oktobra. — Gen. Douglas MacArthur je danes izpolnil obljubo, da se bo povrnil na Filipinske otoke, ko je naznanil, da so se mornariške in kopne sile, podprte iz zrak, nahajajoče se pod njegovim poveljstvom izkrcale na centralnih Filipinih in si tam zasiguralo obsežna mostišča.

MacArthur se je podal z velikanskim konvojem z Nove Gvineje in je štiri ure po izkrcanju svojih sil začel delati priprave za izstop na invazijsko obrežje. Posebni komunikacije, ki je bil objavljen na pozorišču izkrcanja, je dramatično naznanil: "V veliki operaciji, v kateri so sodelovale naše kopne in mornariške sile, smo zavzeli vzhodno obalo otoka Leyte na Filipinih, ležečo 600 milij severno od Mortai in 2,500 milij od zaliva Milne na Novi Gvineji."

Gen. MacArthur je udaril na točki, kjer je v poziciji, da otok Luzon, na katerem se nahaja mesto Manila, brzo odreže od otoka Mindenao na jugu, in sedaj siplje na obalo vojaške zaloge v pripravi za odločilno borbo z okoli 225.000 Japonci pod poveljstvom feldmaršala Jui-chi Terauchi.

Največji dosedanji moment v vojni na Pacifiku je nemudoma izzval aklamacijo MacArthurjevih invazijskih sil od strani predsednika Roosevelta, ki je v Washingtonu izjavil:

"Danes se ves ameriški narod raduje ob novici, da so hrabri možje pod vašim poveljstvom pristali na filipinski zemlji."

Poročila iz vojne zone javljajo, da je gen. MacArthur na Filipinih pristal z največjo kopno in mornariško silo, ki se je kdaj do danes izkrcala v taki operaciji. Richard W. Johnson, korespondent United Pressa, je s pozorišča brzojavil:

"Predno se bo zmračilo, bomo izkricali na otoku Leyete večje sile, kakor pa so jih zavezniški postavili na obrežje na dan, ko je bila vprizorjena invazija Normandije."

Z invazijsko silo je šel sleherni telesno sposobni mož, ki je ušel s Corregidorja v zalivu Manile, predno je omenjena trdnjava 6. maja 1942 kapitulirala, da pomaga osvoboditi Filipince in ameriške tovariše, ki se z njimi vred nahajajo v japonskem ujetništvu.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

New York. — Organizacija dve sestri, in sicer Franka Kordana in Josephine Klancher v Gowandi, N. Y., Cpl. Anthonyja Kordana nekje na Pacifiku in Mary Uljan v St. Marysu.

Roslyn, Wash. — Dne 1. septembra je umrl Anton Paškvan, star 74 let in doma v Mrkopolju, Hrvatska. Zapušča ženo, štiri sinove in dve hčeri. Bil je vnet za partizane in meseca Julija je daroval \$10 za pomoč Jugoslaviji. Dne 27. septembra pa je umrl Josip Skufca, star 64 let, ki je bil pokopan v Cle Elumu. Druge podrobnosti niso znane.

Summit, Ill. — Stefan Horvat, tajnik društva 707 SNPJ, se nahaja v bolnišnici St. Bernard, kjer je bil operiran na slepiču.

Chicago, Ill. — Zadnjo soboto sta se civilno poročila Frank Gradišek ml. in Bernice Grayzek.

St. Mary, Pa. — Mary Uljan, je bila te dni obveščena od vojnega departamenta, da je bil v Franciji 14. septembra ubit njen brat Pvt. William Kordan, star 28 let. Bojeval se je v Italiji, pred par meseci pa je bil poslan na francosko bojišče, kjer je izgubil svoje mlado življenje. Zapušča dva brata in ranjen.

New York. — V bolnišnici se nahaja miss Mary Shuster, ki je bila operirana na slepiču. V Franciji je bil težko ranjen Sgt. John Petric, ki služi pri letalskem zboru. On je nečak tukajšnjega slovenskega župnika in je bil že enkrat prej lahko ranjen.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
 By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00
 By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25
 For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$8.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50
 Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

SOVJETSKI GENERALI

Med slavnimi generali, katerih imena se blišče v sedanjih sovjetskih vojnih poročilih, je Aleksander Rodimcev, ki je mesece in mesece branil Stalingrad, prispodoba novega sovjetskega vojskovodje. Njegova mladost, njegovo obnašanje in občejanje z moštvom, njegov način prevdanka in odločitve, vse to niso lastnosti neke genialne osebnosti, pač pa so to značilne poteze cele vrste mladih sovjetskih generalov. O tem generalnem pokolenju se je nekoč izrazil Šapošnikov nasproti nekemu tujemu vojaškemu odposlancu, pol v šali, pol zares: "Naše vojaške šole proizvajajo sedaj Napoleone na tekočem traku. Seveda se morajo mladiči marsikaj naučiti več kakor Napoleon."

Rodimcev ima danes 37 let. To se pravi, da zavestno ni doživljal drugega režima kakor komunističnega; nobene druge vojaške izobrazbe ni poznal kot vojaško šolo Rdeče vojske. V svoji zavesti mu ni bilo potrebno vezati izkušnje in znanja carskih časov z novo miselnostjo in novimi ustanovami, kar so vse morali storiti starejši sovjetski generali. Rodimcev je proizvod Rdeče revolucije.

Za časa meščanske vojne je pohajal v ljudsko šolo. V mladinskih sovjetskih organizacijah si je osvojil svetovni nazor, ki urejuje socialno življenje in se približuje naravnim zakonom človeške družbe.

Važno je, da povdarimo zgneteno bistvo socialnih naukov, ker so ravno ti ustvarjali v mladem sovjetskem častniškem pokolenju tiste vrelce moči in odločnosti, ki danes na bojišču napajajo sovjetske bojvneke. Ze v vojaški šoli je mladi Rodimcev oplajal samega sebe z osnovnimi nauki in finesami, drugače precej abstraktne filozofije materialistične zasnove. Tam je n. pr. spoznal, da razvoj ne poteka premočrtno, pač pa skokoma in eksplozivno. Spoznal je, da se sodobne miselnosti stalno gibljejo in udarjajo v ekstremna nasprotstva. Taki eksplozivni udari so n. pr. revolucije. Kako resnična je ta teorija, ki je dobila veljavo prirodnega zakona, kakor je n. pr. zakon težnosti, posebno pri vojnih dogodkih zadnjih treh let na vzhodnem bojišču, to je danes znano že vsakomer. Kajti ravno v trenutku, ko je grozila situacija na sovjetski strani, da se sprevrže v katastrofo, so bili upi in nade apostolov najčvrstejši.

Ko je Aleksander Rodimcev zasedal samo še nekaj tovarniških poslopj v Stalingradu, je bila njegova vera — povedati moramo to z njegovimi besedami — njegovo znanstveno globoko zasidrano prepričanje, da pride že v najkrajšem času do radikalne spremembe. Nekemu dopisniku je Rodimcev izjavil: "Našo vojno vodimo z znanstveno metodiko, zato bomo to vojno tudi dobili." Priporočeval je to s prepričanjem krščanskega križarja.

Na vojaški akademiji v Moskvi je Rodimcev do popolne dovršenosti izoblikoval novi tip sovjetskega generala. Tu je živel skoro samostansko življenje. Država mu je dala hrano in stanovanje, oblekla ga je in vzgojila. Ze na akademiji bi se bil lahko poročil pod pogojem, da bo tudi njegova družica živela z njim v vojašnici. Učitelji vojaške akademije so ga, kakor vsakega drugega, psihološko opazovali. Ugotovili so, da je korajžen, inteligenten, iniciativen in poln fantazije. Ko je prestal častniški izpit so ga psihologi predlagali za častnika. Odšel je na generalštabno šolo. Ravno jo je dobro končal, ko se je vnela meščanska vojna v Španiji. Kakor znano so na španskem bojišču prakticirali nemški, italijanski in sovjetski generalštabni častniki, da bi na licu mesta taktično in strateško preizkusili veljavnosti sodobnih vojaških doktrin in orožja. Rodimcev je odšel v Španijo.

Obramba Madrida, katere se je aktivno udeležil, je bila zanj razodetje. S posebno pozornostjo je zasledoval dogodke na južnem robu španske prestolice. V vseučiliškem okraju je bila borba najbolj ogorčena. Moderno orožje in moderna taktika sta se tu spajali z zastarelimi in primitivnimi borbenimi načini. Vsega tega, kar se je tu dogajalo, ni čital v nobeni vojaški knjigi. Marljivo si

je zapisoval vse svoje izkušnje in prvi postavil pravila o velenemstnem bojišču. Prepričal se je, da je velenestvo, ki žrtvuje vsa svoja številna poslopja, najmočnejša trdnjava. Nasprotnik, ki ga brapitelj zapeljuje v labirinte cest, kanalov, stopnišč, izgubi hitro vsako preglednost in napadalec je obsojen na usodo džungle. Če pa branilec v svojih rokah premišljeno in razumno razpolaga z vsem omrežjem plinske napeljave, kabljev, kanalizacije itd., jih aktivira ter primerno pripravi, potem lahko čisto majhna posadka, ki je posvečena v vse te zamotane sisteme velenestva, z največjim uspehom zadržuje stokrat številnejšega sovražnika.

Report o strateški važnosti velenest je Rodimcev predložil svojemu poveljniku Šapošnikovu, ki je napravil v generalnem štabu ogromen vtis. Takoj je pričela organizacija obrambe sovjetskih mest. S kakšnim uspehom, to nam je vsem še v zelo dobrem spominu. Skoro povsod pa je bil Rodimcev prisoten. Kijev je branil na način, da je komaj še tu pa tam ostal kamen na kamnu. Cele ulice so bile minirane z zakasnelim vžigom in bloki hiš so se zgrnili v trenutku, ko so Nemci predrl v mesto. Spretno prikrite mine so se raztresle na cestnih hodnikih, na spomenikih, vodnjakih, drogovih visoke napetosti in se podirale na sovražnika. Električni tok je ugonobil na tisoče nemških življenj. Vsi demoni moderne tehnike in vse prirodne sile so se sprostile nad tujega zavojevalca. Porušene dolinske zapore so preplavljale cele pokrajine in uničevale nemški vojni material.

Kako je bilo v Stalingradu, to je nazorno pokazal film "Stalingrad" in tudi vsa obširna literatura, ki je bila napisana o tej junaški borbi. Napačno pa bi bilo misliti, da je Rodimcev s svojimi številnimi mladimi tovariši norel od zmage. Ne, vsi ti mladi ljudje so ostali mirni in hladni, ravno taki kakor so bili v časih sovjetskih porazov. Polno se zavedajo, da je zmaga na njihovi strani tako kakor veruje vestni računar v veljavnost aritmetičnih zakonov. Ta vera v kavalnost vojnih dogodkov, to globoko prepričanje v večne resnice znanosti, da je sovjetskim častnikom tisto odločnost, tisto junaštvo in tisti fanatizem, ki ga danes občuduje ves svet.

Krožek št. 1 vas kliče

Delajmo! Pomagajmo! Pomoč je nujno potrebna!

Cleveland - Collinwood, Ohio.
 — Progressivne Slovence, krožek št. 1 smo pričele zbirati obliko za naše reveže v Sloveniji, za kar nam je dal direktorij Slovenskega delavskega doma brezplačno na razpolago prostoro, kjer je bila Ogrinova modna trgovina.

Sedaj se torej obračamo na naše Slovence s prošnjo, da pregledate vaše skrinje in oblačilne shrambe ter vse, kar se vam zdi, da lahko pogrešate in ne boste več rabile, zložite na stran in darujte na ta plemeniti namen. Rabi se žensko, otroško in moško opravo.

Se nikoli v zgodovini ni bil naš narod tako bičan in preganjan v gozdove, kakor divje zveri, kot ravno sedaj od kruteke sovraga. Prosim vas, samo postojimo in pomislimo malo in pred našimi očmi se nam bo prikazala slika njih groznega trpljenja. Zima je pred durmi in žene, otroci, starčki in starke, bolniki, ranjenci — brez obutve, brez obleke, brez strehe, brez hrane in brez zdravniških sredstev! Predstavljajmo se v njih položaju in naše srce se bo zganiilo in postalo mehko in dobrotljivo, kot še nikoli. Na delo torej bratje in sestre! Pomagajmo jim! Saj so naši, naša kri, naša vse!

Obleko sprejemamo sleherni dan čez teden od 7. ure zvečer naprej v S. D. D. na Waterloo Rd. Vse mora biti kajpada še v prilično dobrem stanju in čisto, ker slabega ni vredno pošiljati. Če je kaj malega raztrgano, nič ne de, članice "Progressivnih Slovencev" se bomo potrudile in dale vse lepo v red in pokrpale predno odposlujemo naprej. V tej zvezi prosim članice, ki imate količjak časa, da pridete vsaj en večer v tednu in nam pomagajte s šivanjem. S skupnim delom in sodelovanjem lahko izvršimo ogromnega dela.

Istočasno želimo cenjeni javnosti tudi sporočiti, da še vedno

zbiramo prispevke v ambulanci in sklad. Me namreč zbrani denar hitro odposlujemo naprej, da se kupi potrebno. Danes velja pravilo: hitra pomoč je najboljša!

Na nedeljo 26. novembra bomo pa obhajale 10-letnico obstoja "Progressivnih Slovencev Amerike", in jaz, kot vse progressivne sestre želimo, da bi ob naši 10-letnici pristopila k naši organizaciji sleherni zavedna slovenska žena ali dekle, in da bi se naši krožki ustanovili in razvili po vseh slovenskih naselbinah širom Amerike!

Slavnostna prireditve se bo vršila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Popoldne bo program na odru s pomočjo naših progressivnih sil, zvečer bo pa ples. Prosim vas, cenjeni rojaki in rojakinje, znanjete si že danes na kole-darju, da vas bo vodila dne 26. novembra vaša pot v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd. med "Progressivne Slovence Amerike."

Vam članicam pa nažnanjam, da se vrši redna seja krožka št. 1 v torek dne 7. novembra zvečer, torej na volilni dan. Prosim, vdeležite se v velikem številu, ker imamo v resnici veliko stvari za rešiti, ker bo to zadnja seja pred slavnostno prireditvijo. Pripeljite tudi gotovo vsaka vsaj po eno novo kandidatinjo za pristop. S tem bomo dale organizaciji "Progressivnih Slovencev" najlepši dar ob njenem jubileju! Pogledite tudi v vaše članske knjižice, da vidite, če imate plačane prispevke za 1944 in ako nimate, bi želela, da poravnate sedaj, ker leto se naglo bliža zatonu.

H koncu želim vsem članicam dobroga zdravja, da bomo v stanju zbrati in urediti veliko oblike in denarnih prispevkov za naše drage v stari domovini.

Frances Wolf,
 taj. krož. št. 1.

Urednikova pošta

Glede prodaje bondov

To, kar je vlada storila v o-lajšanje ljudem, da je bankam dala dovoljenje menjati vojne bonde, da ljudem ni treba hoditi na federalno banko, kadar v nujni potrebi želijo istega izmenjati, so začeli nekateri ljudje izkoriščati in menjajo bonde kakor navadne čke.

To ni nikakor v soglasju s tem, kar je vlada Zed. držav menila, ko je dala to priliko. Tudi ne odgovarja, niti časom, niti ne na noben drugi način. Bonde menjati naj bi se vršilo le v potrebi, v nujni potrebi, ne pa tako, kakor umevajo nekateri, ki prinesejo kar šope bondov izmenjati.

Vedite, da je še vojska in da se mora v tem času bonde kupovati in ne prodajati. Vedite, da s tem, ko ste kupili bond in ga greste kmalu zatem prodati, prav nič ne koristite vladi in tem manj pomagajte k zmagi vojne, marveč s tem napravljate vladi samo več dela in več stroškov.

Vlada izdaja bonde za to, da bi ljudje hranili, jih obdržali do časa naraslih obresti, kar bo vsak imel iz tega korist in obrest. Nasprotno je pa vladi samo v breme in bankam s tem narejenega veliko praznega dela. Vlado stane milijone stroškov, da bonde proda!

Kdor se zaveda časov, v katerih se nahajamo in okolnosti, ta ne bo šel z bondi na trg, hranil jih bo in s tem pomagal do hitrejše zmage, pomagal pa s tem tudi sam sebi, ker si bo prihranil za poznejše čase denar, ko bo veliko več vrreden kot je sedaj. Naj opomnim na preteklost, ko smo ravno tako pisali in pripovedovali ljudem, da naj kupijo "Liberty Bonde". O, kakor hitro ga je kupil, je že gledal, da ga je prodal še v zrgubo. Kako nespametno je bilo to, so mnogi spoznali potem, ko je prišla depresija in so tisti "Liberty Bonde" narasli nad \$100.00, in ko je tisti denar potem še enkrat več zalegel, je to pomenilo prihranjenega 200%, na drugi strani po toliko škode onim, ki so jih prodali.

Računati pa moramo tudi s tem, da se gre za zmago! Vojaški na bojnem polju bijejo bitko s tem, kar vlada proda bondov! Bondi so municija: kanoni, zrakoplovi in vse, kar potrebujejo, da zmagajo. Mi pa bonde tako malo cenimo! Ni prav! Če je vlada dala nam priliko, da si v sili in v potrebi lahko izmenjamo bond, je to zelo lepo od vlade, za to pa ne smemo to dobro izkoriščati, pomagajmo vladi in sebi s tem, da rajši bonde kupimo kot prodamo, bodimo dobri Amerikanci!

A. G.
 predsednik N. A. B.
 P. S. — Sicer pa to velja le tistim, ki so prizadeti, drugače pa našim ljudem priznanje, velika večina se vsega tega zaveda, kupuje in hrani bonde kakor naroča vlada. Posnemajmo one, ki tako delajo. Čast komur čast!

Cetr stoletje narodne ustanove

Cleveland, Ohio. — Radi izrednih razmer, ki so v deželi nastale vsled svetovne vihere, v kateri bijejo boj za človečanske pravice naši sinovi, fantje in možje na vseh svetovnih frontah, je direktorij Slovenskega doma na Holmes Ave. sklenil, da proslavi 25. letnico obstoja te narodne ustanove v omejeni obliki v kolikor je času primer-

Imel je najboljšo pšenico

Zgornja slika kaže kmeta Leo Lindstrom, iz Sterling, Colo., ko je s ponosom sprejel trofejo kot "kralj pšenice v deželi," ker je imel na razslavi izmed vseh kmetov v Chicago najboljšo pšenico.

no in v danih razmerah mogoče.

Torej, v nedeljo 22. oktobra ob 8. uri zvečer se bo v ta namen vršil ples in prosta zabava v prostorih stavbe, kamor se vljudno vabi vse delničarje, prijatelje in podpiratelje te narodne prosvetne ustanove, da se udeležijo in s tem dokažejo, da stoje kakor vedno v preteklosti ob strani narodnega hrama, ki je prvi v clevelandski metropoli dal strehe naši narodni dramatik, petju in stoterim našim narodnim ustanovam zavetje in svoboden razvoj.

Ne bo mogoče odveč, če ob tej priliki napravimo kratki pregled preteklih 25 let poslovanja te narodne ustanove. V kolikor so nam beležki na razpolago, je ugotovljeno, da je bil Slovenski dom na Holmes Ave. odprt in v prometu izročen koncem avgusta 1919. Naselbina je praznovala veseli dogodek v velikem navdušenju, bila je ponosna, da je prednjačila drugim naselbinam in zavedala se je tudi zgodovinskega momenta, da bo s tem razširila narodno misel, podkrepila delo in aktivnost naših društev in dala naselbini izrazito lice narodne zavesti. Vsa naselbina je sodelovala, kakor čebelnice so polagali opeko vrhu opeke, dokler ni stala tri nadstropna stavba, dovršena z velikimi in prostornimi dvoranami. Res je, da so poznejši časi pokazali marsikateri gradbeni nedostatek, toda to ni naših pionirjev motilo, da bi se dali speljati na stran pona in prenehali za to, kar je bil njih cilj in nesebičen ideal.

Vsled finančnih obligacij je prišla stavba marsikdaj v finančne težkoče, toda vsakokrat si je znala pomagati skoro iz brezupnega stanja. Kadar je potreba pokazala, so poprijeli prvi pionirji in njim so se pridružili nove moči in narodni voz, preobložen s finančnim tovorom je zadržal na trdo cesto ter nadaljeval pot, katera je sedaj za narodno ustanovo trdnješa kot je kdaj bila.

Prepričan sem, če nam bo sreča mila še prihodnjih pet let, da bomo ob praznovanju trideset letnice ves dolg v polnem plačali.

V imenu direktorija Slovenskega doma vas vljudno vabim, bodite v nedeljo večer dne 22. oktobra naši gostje, da ob veselnem jubileju obnove prijateljske in narodne vezi po lepi priložnosti: "Vsi za enega in eden za vse".

Frank Znidaršič,
 predsednik.

ŠKRAT

Na domači fronti

Tista koza, ki je imela svojo vlogo pri igri "Deseti brat" jo je izvršila jako povojno. Parokrat se je obrnila nazaj, da je videla koliko je nas. Moški so jo kar zijali, zato ker je imela tako lepo posodo. Zato tukaj podarim \$1.00 kozi za pribojček.

Najbolj smo se ustrašili takrat ko je Mr. Tony Eppich (Krajvel Kočar), zavpil: "Piš-kav, Piš-kav se je ustrlel". Je-žestana, saj ga poznamo, smo rekli. Škoda ga je.

Takole so ženske, ko je že Mrs. Theresa Cerkvenik na E. 45. cesti in St. Clair Ave., kjer imajo gostilno, zvedela, da nekaj rajtal. Sem rajtal, da dobim 25 dolarjev, pa je rekla, sedaj ko ste prišli trije, dam 30 dolarjev za Lauschetovo kampanjo. To bosta lahko potrdila Marjanca Kuharjeva in Mr. Simončič.

Tole sem zval. Če ne bi bilo mene in Lahove Pepce ter Mrs. Petrič z Kenmore, Ohio, pa ne bi vedeli, da so bili tisti štrukt-lji, ki so bili zadnje soboto na-rejeni v Kenmore, Ohio, pečeni na veselici v Slovenskem narodnem domu, ko so imele Slo-venske Sokolice svojo veselico.

Zadnje nedeljo pa so zvonili v Newburghu z ta velikim zvonom. Smo slišali od blizu in fi-no je bilo!

Joe Pograjc.

LADJE BREZ VODNIH ZALOG

Znanost je že tako daleč izoblikovala kemične postopke za čiščenje vode, da lahko uporabljajo moderni parniki za napajanje parnih kotlov le še slano morsko vodo. V kratkem bo začela industrija dobavljati ladje-delnice tudi že kemične čistilne aparate, ki bodo lahko spre-minjali morsko vodo v najbolj-šo pitno vodo, tako, da bodo tu-di te zaloge na ladjah s časom lahko odpadle. V bližnji bodočnosti bo mogoče obdajati svet ne da bi morala ladja enkrat samkrat pristati, da obnovi vod-ne zaloge.

Buy a Bond and Build a BATTLESHIP

GOZDOVNIK

Povest iz ameriškega življenja
Spisal KAROL MAY

(Nadaljevanje)

"Vidiš ga čuka! Ali je ta se-
mor Avgustin nepreviden! Je-
li že videl, starče, da se ležišče
napravi v ogradi?"

"Zakaj ne? On meni, da bo
tu varnejši, ko tam na odprtem
jezeru. Konjski lov se še ni
začel in potem more tam v šo-
lari varnejše ležati ko drugje."
"Pravzaprav je tako, toda —
tam, vedeti morava, koliko ljudi
tja pojdijo!"

Pojdila sta se z neizmerno
previdnostjo do ogradne ter-
me. Na gostovetni hrast, s
katerega sta mogla ves prostor
tatkano pregledati.

"Tam sedi, vidiš jo, pa vence
pote! Ponjo pojdem in ko bi mi
bi življenja ostajalo le še dva
dni. Mestizo potrebuje soproge,
ta ta mora postati."

"Mešanik je znorel!" huje
se Rdečeročnik.

"Jezik za zobe, stari grešnik!
Ti dobiš tudi svoj del, ne da bi
ti kaj v nevarnosti. Ha, deset
vakverjev, sennor Avgustin, pa
njegova hči. Treba nam je samo
tupiti, vse drugo je dim."

"To je res! In potem sva go-
spodarja Bivoljezera in polovi-
ca Rdečeročnika v polovici
jezerove konje in potem
pokažava, da pridejo ti 'knezi
jezerov'. Lažje se nama še ni
konec nobena pustolovščina,
kakor bova to izpeljala."

"Torej nazaj, da ukreneva
prijave."

Splezata doli ter izgineta v
gozdu, v kateri sta prišla.
Dan je minul. Noč je nasto-
pila. Globoka tema je vladala po
jezeru in po okolici. Stražni og-
ledni rezsvetljajoč vakverske šo-
le, ugašali so polagoma.

"Komanč bo njegovo kožo
pridejal oglavkoma Mešanika in
Črnotiča, Apaški psi bodo svoje
meso puščali volkovom in šaka-
lom. Komančevi vojniki pa se
povrnejo domov v svoje vigne
z orožjem in s kožami svojih
sovražnikov."

Nekateri vakveri so postav-
ljali šotore na poprejšnjem pro-
storu; na to so se vračali v o-
grado, da izbrisejo znamenje
boja. Beli pa so sedeli pri tabo-
rišnem ognju in Sokoljeoko je

bil zraven, poslušajoč povesti
junakov savane, da je vsaki
znan najmanjše podrobnosti do-
godkov, ki so se na Bivoljezeru
tako hitro dovršili. Le bonanse
se ni nihče spomnil. Ostala je
skrivnost Fabijeva in Diazova
in "gospodarjev gozdov".

Bilo je drugega dne. Anglež
je stal pod svojim šotorom. No-
sil je levico v obezi. Posebej
se je bil v boju vrlo držal ter
dobil globok ali ne nevaren u-
bod.

"Master Wilson!"
Wilson: "Don Avgustin pri-
pravlja svojim gostom na čast
konjski lov."
"Ne briga me nič!"
"In ko bi ujeli dirjalca?"
"Aha, to je res! Čigav bi bil
potem?"
"Don Avgustinov ali pa one-
ga, ki ga vjame."
"Potem ga kupim."
"V Tehasu ste ponujali en-
krat že 1000 pijastrov. Ali ga
dobite za toliko? Ne verja-
mem."

"Well, ponudim 2000 in več;
moram ga imeti."

Na kraju gozda, tam, kjer
meji z ogrado, je bilo v vejah
dreves narejeno nekako pomo-
lje, odločno gledalcem, ki so
hoteli uživati zanimivi prizor
konjskega lova. Šotori, konji,
vse, kar je moglo biti v napeto,
je bilo odstranjeno in don
Avgustin, Fabij, Rozalita in dru-
gi so zavzeli svoje prostore,
na kateri oder pristopita tudi
Wilson in Anglež. Vakveri so
bili že včeraj travano "prega-
njali" in ponoči zmeraj bolj zo-

Fanciers in China

Pic. Tony Canonico, a Bronx pi-
geon fancier, finds a fan in China,
who helps him carry on his hobby.
Assisting him is the Chinese mascot
dubbed "Junior" by the American
GIs. They acquired a flock of
pigeons and built loft on mess hall.

Dr. Clevelandski Slovenci, št. 14 SDZ

priredi

veliko plesno veselico
V SOBOTO ZVEČER, 21. OKTOBRA

v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.
IGRA JOHNNY PECON ORKESTER
Vabi Odbor.

NE CAKAJTE — POPRAVITE SEDAJ
Pristni MONCRIEF deli za popravila
so SEDAJ na razpolago
Pokličite vašega MONCRIEF prodajalca
The Henry Furnace Co. Medina, Ohio

ZENSKÉ SUKNJE

Naročiti si fini FUR COAT
ali Sterling suknjo iz čisto
volnenega blaga, direktno
iz tovarne po veliko nižjih cenah kakor kje drugje, na WILL CALL pri
BENNO B. LEUSTIG
ENDicott 3426 1034 ADDISON RD.

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO
PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

ževali okoli divjih konj. V tem
pričakovanju je bila pretrgana
vsaka zabava.

Zdaj se čuje iz obče tiho-
pretresljiv žvižg vakverov iz go-
stega gozda. Na to se razlega
glasno kričanje, ki se je bližalo
od vseh strani. V kratkem se
čuje hrupno rezgetanje, ki je
hitro prihajalo ter dalo sklepa-
ti na precejšnje število konj.
Hrup se je množil in poveča-
val; konji so bili tako blizu, da
se je slišalo sopihanje. Tu po-
ka grmovje, tam se lomijo dre-
vesa. Žvižganje, kričanje, tule-
nje gonjačev postaja skoro pe-
klesko. Zdaj se odpre zeleni
zastor dreves, in morje glav in
trupel se prikaže, plamenelič o-
čij, kadečih se nosnic, plapol-
ajoče grive, vzdignjenih repov,
samo plemenitih živali, bežečih
pred vakveri, ki skačejo med
gozdom in jezerom naravnost
proti ogradi.

Pred ogrado se za trenotek
zajezi mnogobarveno živalsko
morje. Lesketajoče oči najpred-
nejših živali se upirajo sumlji-
vo na ograjo, z mladičjem po-
krito. Toda gonjači jim ne pu-
ščajjo izhoda. Velicasto krasni
bel žrebec vodi čredo. Ne more

se ustavljati pritisku od zad
pritisakajočih živalij. Pobešene
glave skoči v ogrado — in vsa
čreda, 200 do 300, poskače za
njim.

"Hura, hura, imamo jih!" gr-
mi vse okoli po odrih od vakve-
rov, ki so hiteli uho zagraditi.
V to zmagodobno kričanje se
je umešaval glas, ki je vse dru-
ge prevpil: "On je, on je, on
je!"

"Kdo pa, sir Wallerstone?"
vpraša don Avgustin.

"Kaj ga ne vidite? Belega dir-
jalca travane, tam, belega žreb-
ca, za katerim vsi kopitajo?"

Tako preteče nekaj sekund,
ne da bi bili kaj opazili ponos-
ni in smeli otroci travan, pašni-
kov in gozdog. Najhitrejši in
najburnejši izmed vseh je bil

Prijatelj's Lekarna

ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENDicott 4212
Zastojni pripeljemo na dom

FANTJE IN MOŽJE!

V naši trgovini dobite vedno naj-
boljše spodnje perilo, srajce, kravate,
klobuke in druge stvari.
IZDELUJEMO OBLEKO PO MERI
JOHN MOČNIK
772 East 185th St.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREZBA

RE-NU AUTO BODY CO. ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in pre-
varvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fender-
je. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
Glenville 3830

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ŽGANJE IN
PRIGRIZEK
ENDicott 9359

KO ZAZELITE KOZAREC
dobre pive, vina ali žganja, obiščite
Louis Seme Cafe
6507 St. Clair Ave.,
Za privatne zabave pokličite EN. 9026
Odprto do 2:30 ure zjutraj

Three Corner Cafe

1144 EAST 71st ST.
Andy Kavčnik in John Levstik,
lastnika
Izvrstno pivo - vino - žganje
in okusen prigrižek.
Se priporočamo

Mr. in Mrs.

Joe Sustarsic

GOSTILNA
6702 St. Clair Ave.
Postrežemo z izvrstno pijačo
in okrepčili

HECKER TAVERN

John Sustarsic in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENDicott 8866
Pri nas dobite vedno dobro
pivo, vino in žganje ter okusen
prigrižek.
Odprto do 2:30 ure zjutraj

GAY INN

J. Marn in J. Simić, lastnika
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen
prigrižek. — Za prijeto družbo
obiščite nas.

POZOR,

HISNI GOSPODARJE!
Kadar potrebujete popravila pri
vaših poslopih, pri strehi, žlebovih
ali fornežih, zglasite se pri
LEO LADHIA
1336 E. 55th St. HENDerson 7740

belec, žival brezmadežne belo-
te, kakor cvet povodne lilije. Po-
nosita žival je planila iz enega

kraja ogradne na drugi ter je
podrla tovariša s svojimi prsmi
na tla, ki se ji ni ognil.

KAPUNOVO VEČERJO

bomo servirali

V SOBOTO, 21. OKTOBRA

in igrala bo fina godba v zabavo

Priporočamo se cenjenim prijateljem in gostom za obisk.
Postregli bomo tudi s finim pivom in vinom.

Pauline's Tavern, 1245 E. 55th Street

ZAVESE

Tu si lahko izberete kakor-
šnekoli vrste zaves, katerih
imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.

ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO

Odprto ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings

7110 St. Clair Ave. ENDicott 0511

Vprašajte za Jennie Hrovat

1883

1944

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrli od prevelike žalosti nazna-
njamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem prežalostno vest, da je neizprosna smrt po-
segla v našo družino in nam pobrala našega pre-
dragrega soproga in očeta

Joseph Sedej

ki je po kratki in mučni bolezni mirno v Bogu
zaspal dne 19. septembra 1944, v starosti 61 let.
Doma je bil iz fare sv. Trije Kralji. Po opravl-
jenih slovesnih sveti maši v cerkvi Marije Vnebo-
vzete je bil položen k večnemu počitku dne 23.
septembra na pokopališče sv. Pavla.

Globoko hvaležni se želimo tem potom prav
pristrčno zahvaliti Rt. Rev. Msgr. V. Hribarju za
opravljeno slovesno sveto mašo in druge pogreb-
ne obrede, ravno tako tudi Rev. Čelesniku in Rev.
Tomeu za asistenco pri sveti maši.

Prav pristrčno se želimo zahvaliti vsem šte-
vilnim prijateljem, ki so v blag spomin pokojne-
mu okrasili krsto s krasnimi venci, ravno tako
tudi vsem, ki so darovali za svete maše, da se bodo
brale za mir in pokoj njegove duše. Našo pristr-
čno hvalo naj prejmejo vsi, ki so ga prišli kropit
na mrtvaškem odru in vsem, ki so nam bili ob
strani in nam pomagali v teh žalostnih dneh.

Prisrčno hvala želimo izreči članom in čla-
nicam Kras SDZ, dr. Mir SNPJ. in SMZ. št.
3, ki so se udeležili pogreba in ga tako častno
spremili k večnemu počitku. Pristrčna hvala vsem
ki so dali automobile pri pogrebu brez plačno,
ravno tako tudi nosilec krste.

Našo pristrčno hvalo naj prejme J. Zele in
sinovi pogrebni zavod za vso postrežbo in lepo
vodstvo pogreba.

Ti, predragi soprog in oče, ki si nas tako ne-
nadoma zapustil in se preselil v večnost, trplje-
nje zemljsko se za Tebe je končalo, spavaj mirno
in srečo rajsko uživaj, do svidenja nad zvezdami.

Žalujoci ostali:

FILOMENA SEDEJ, soproga

DANICA in DOROTHY, hčeri.

Cleveland, O. 19. okt. 1944

ROOSEVELT for President
LAUSCHE for Governor

PLES

priredi Slovenski demokratski klub 32. varde
V SOBOTO, DNE 21. OKTOBRA 1944

V SLOV. DEL. DOMU, WATERLOO ROAD
Svira Pete Srnick orkester Vstopnina 60c

DAROVANA

Česki napisal Alojzij Dostal

Zgodovinska povest iz dobe Slovanskih apostolov

(Nadaljevanje)

Cvetana se zamislila in zaspila. Angeli so jo varovali. V roki držijo podoben Marije Device in ustnice se pregibljejo, kakor bi se petale gorečo molitev.

Med tem je pa čarovnik Dub razsiral moko, da potolaži Meluzino in pod staro lipo je daroval bogovom, da jih pomiri. Tako je hodil Dub večkrat po celo noč, in ko se je jutraj vračal k ljubljeni hčerki, ji je prinašal kako vjeto zver iz gozdnih sadežev.

Noč se je umaknila dnevu in na vzhodu je že kraljevala jutranja zarja.

Z jutranjim svitom se je Dub vrnil domov. Bil je vesel, malo da ni začel prepevati. Z dreves so padale nanj deževne kaplje, a on se jim je smejal; noga mu je večkrat podrsnila po vlažnih tleh, a on se je zopet zavrnil pokone in stopal kakor mladenič. Saj je potolažil bogove in ti so mu poslali znamenje, da so zadovoljni.

Mislil je, kako vesela bo Cvetana, ko se zopet k nji povrne, kako se ji razjasni obličje kakor nebesni obok po burni noči. Dub je mislil na svoje ljubljeno dete. Zgodaj je postala Cvetana sirota, izgubila je ljubljeno mater. Sedaj prebiva pri njem v gozdni koči. Veselja nima nobene, ker živi vedno le sama ali pa v družbi njega, čemerne starca. Do vasi je daleč in sem v te kraje pride le malokdaj kakor človeško bitje. Cvetana je rastla tu v prosti naravi kakor cvetka sredi cvetočega vrta. Saj je pa tu okoli res vse tako lepo, tako krasno. Danes je pa še vse lepše, ker je ponoči prišel blagodejen dež. Drevesa razširjajo prijeten vonj, na rastlinah se blesketajo biserne kapljice, in vsaka cvetlica se vidno veseli krasnega dne.

Pod košatimi drevesi stoji nizka kočica. Majhna je sicer in skoro napol podrta, zato pa stoji na tem lepšem kraju. Mala okenska ovija venec zelenega bršljana. Streha je pokrita z belim mahom. Pred hišico stoji lipa in pod lipo klop.

Cvetana se je čutila domačo le v tem kraju, zato ni hrepenele po svetu.

Bila je zadovoljna v tem zatišju, pri viru nepokvarjenih naravnih krasot! Bila je kakor srna, ki je zrasla v gozdu, kakor vijolice, ki se razcvita v zatišju.

Ni se imenovala zastoj Cvetana — cvetica.

Dub se ustavi pred kočo. Zadovoljno ogleduje svoj rojstni dom. Akoravno je vsako malenkost že videl stokrat, vendar se mu zdi, kakor bi se bilo danes vse nanovo razcvetelo, nanovo ozelenelo.

Vse se mu je dopadlo, vse ga je veselilo. Le to se mu čudno zdi, da je krog hiše vse mirno, da mu ne hiti naproti njegova ljubljenska. To nekaj pomeni.

Cvetana je vendar vstajala zgodaj, saj je tako rada občudovala krasno naravo.

Stopi hitreje in pogleda skozi okno. Malo da ni padel, tako se je ustrašil. Obraz mu prebledi, noge se mu tresejo, z rokama se oprime za steno, da ne omahne. Lastnim očem ne more verjeti in vendar je videl bistvo kakor sokol. Zopet in zopet si napenja oči, da bi bolje videl, a še ni verjel, ni hotel verjeti. To ni mogoče, tega bi ne bil nihče zmožen.

Na tleh leže razdrobljeni bogovi, omara je odprta, vse je razmetano, razbito, onečasto. "O večni bogovi! To naj bi se bilo zgodilo v moji hiši!"

Prvi hip se niti ne spomni Cvetane, tako je bil presenečen, potem pa mu šine v glavo grozna misel: kaj dela hči, moje milo dete? Morda je ona zlobna roka, ki se ni bala narediti tega zločina, amorila tudi Cvetano!

"Dete, drago dete!" zakriči in skoči v sobo. Cvetana mu prihitijo v naročje. Dub jo objame, položi jo na svoje srce in jo boža z roko, da se prepriča, da je ni nikdo ranil, da je vsaj ta njegov zaklad še čist.

"Kaj se je zgodilo, draga Cvetana, kdo je to učinil?" Hčerka molči.

"Kdo je tako onečastil naše bogove?"

"Tvoje bogove je prevrnil —" "Naše bogove —" popravlja Dub.

"Oče, ko sem te čakala in sedela tu pri ognjišču, je zunaj vihrala burja. Naenkrat pa zapihava veter —"

"Hočeš reči Meluzina —"

"Razbije okno, zasuje se po hiši, odpre omaro in prevrne vse kipe, pomeče jih na tla in vse razun ene razbije na koščke —"

Dub se bje po čelu z obema rokama.

"Komaj sem vas pomiril pri sveti lipi, komaj sem potolažil vašo jezo, je že novo slabo znamenje tu!"

Dub se stresne. Neka posebna misel se mu je porodila. Ostro pogleda hčerko in mrak mu leže na čelo. Zopet sklone glavo. Ni mogoče, saj je Cvetana njegovo dete, njegova kri. Ali vendar?

Zopet ostro premeri Cvetano, kakor bi iskal v njenem obličju sumljivih znamenj.

"Cvetana!" zakliče z ostrim glasom. "Cvetana!"

"Kaj hočeš, oče?"

"Ne, ni mogoče. Nedolžna, čista si. Bila je to misel, ki mi jo je vdahnil sam hudoben duh. Dobro, da je samo šinila skozi glavo, da je zopet izginila."

Zakaj je neki čarovnika zadelo tako velika nesreča? Od mladosti je služil bogovom, prinašal jim je darov in jih imel v največji časti. Vsak dan se jim je priporočal. Bili so mu najdražje imetje, najdražji spomin, in sedaj so uničeni in razbiti na kosce.

Dub zaplaka.

Cvetana priskoči k očetu, objame ga z belimi rokami in ga poljubi na čelo.

"Oče, bogovi se ne jeze, to je bil le slučaj —"

Čarovnik se obrne proti deklici.

"Bila sem nepazljiva —"

"Ljubljeno dete, vem, da me hočeš tolažiti. Hvala ti za sožalje. To ni bil slučaj, tudi ti nisi nič kriva, to je bila volja večnih bogov. Oni so razdraženi, nemirni. Ti ne veš, kaj nam grozi. Kako pa tudi! Vedno si doma ali v gozdu ali na polju, drugam pa ne prideš. Toda tam daleč od nas je drugače. Prišli so možje, ki oznanjujejo novega troedinega Boga. In to delajo s tako zgovornim jezikom, s tako vnmemo in prepričanjem, da razbijajo zaslepljeni ljudje bogove, da sekajo svete gaje in s puščami streljajo posvečene kragulje. Kako bi se bogovi ne srdili, kako bi Meluzina ne vihrala in kako bi Perun ne pošiljal bliskov!"

Dub preneha za hip. Okrog ust se mu pojavijo bolesterne poteze.

"Zakaj izlivajo bogovi ravno nad to hišo svoj srd, zakaj pošiljajo nesreče name, ki nisem ničesar kriv? Zvesteje služim bogovom, kakor drugi, svoje dete sem odgojil zanje, vsak dan jim darujem in vendar — vendar —"

Dub pobira razbite kosce uničenih bogov, vsakega spoštljivo poljubi in položi na mizo. Tudi najmanjšega praška ni pregledal in pozabil. Čudno! Cvetana niti ne vzdigne roke, da bi pomagala očetu pri njegovem poslu. Dub je pripisoval to brezbriznost veliki razburjenosti.

Neprenehoma zdihuje užaljeni duhovnik in prosi bogove milosti. Obeta jim še večjih darov in še zvesteje se roti, da jim bo služil.

"In tudi najdražje, kar imam, o bogovi, vam hočem dati."

Dub ni imenoval glasno, kaj obljubljuje, kaj hoče darovati najdražjega, najmilejšega. Bal se je. Akoravno je bil prepričan o hčerini udanosti, mladost je mladost — mogla bi se premisliti.

"Samo ti, oče, si ostal! Z lastno roko sem te napravil, takoj ko smo te zasuli v grob. Bil si verni sluga bogov, zato sem te

uvrstil med nje. Še sedaj hodiš krog naše hiše in vodiš vedno naše korake k dobremu. — Hvala, neskončna hvala."

Čarovnik pobere vse kosce in jih popoži v omaro kakor najdražje svetinj. Cvetana sedi še vedno na prejšnjem mestu in opazuje s topimi očmi, kaj dela oče. Dub se silno čudi takemu obnašanju. Strah prevzame očeta, boji se, da bi mu drago dete ne zbolelo.

"Ali si bolna, Cvetana?"

"Nič mi ni, oče, čisto nič. Takoj grem na delo. Plavka me že kliče v hlevu in kokoši skakačejo po veži. Solnce je že visoko."

Imela sta pri hiši kravico in malo perutnine za domačo potrebo.

Cvetana poskoči kakor srnica in hipoma je bila skozi vrata na dvorišču.

(Dalje prihodnjic)

Mali oglasi

V najem

se želi oddati priletni dvojici ali pa dekletoma, dve sobi s kuhinjo. Naslov se poizve v uradu Enakopravnosti.

HOEDL'S MUSIC HOUSE

7412 St. Clair Ave.

Hišni predmeti in godbeni instrumenti

Mi plačamo najvišjo ceno za vašo staro harmoniko ali drugi godbeni instrument.

HEnderson 0139

Dajte vaš fornez sčistiti sedaj! Boljša postrežba in boljše delo. Fornez in dimnik sčiščen po "vacuumu"

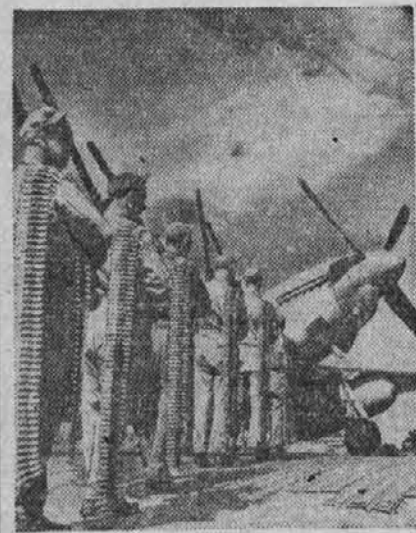
\$4 do \$6

National Heating Co.

Postrežba širom mesta

FAirmount 6516

Bullets for Axis

These are for the six .50-calibre machine guns used in the new U. S. army Eighth air force, P-51 Mustang fighters. The cartridge belts being carried represent the amount used by only one gun on a flight.

Warsaw Again a Battleground

ONCE THE GAY AND BEAUTIFUL CAPITAL OF POLAND, Warsaw now lies in ruins. Devastated by three weeks of siege in September of 1939, and martyred by five years of German occupation, Warsaw again became a battleground in August of this year when the people of the city rose against the Germans. Here is a view of Nowa Senatorska Street showing King Sigismund the Third's column on Castle Square.

Za delavce

Toolmakers
Radial Drill Press
Engine Lathe
operatorji
Turret Lathe
operatorji
Nočno delo

Visoka plača od ure poleg bonusa za nočno delo

THE YODER COMPANY

5500 Walworth Ave.
(2 cesti od Lorain in W. 53 St.)

ŽENSKÉ

COMPTOMETER OPERATOR
RICE
TIPKARICA DITTO GIRL
FILE KLERKINJA
KUHNJSKA POMOČNICA
Tedenska plača poleg overtime
48 ur tedensko

The Osborn Mfg. Co.

5401 HAMILTON

Mali oglasi

POPRAVIMO

vse električne predmete v vašem domu. Tovarniško prenovljenje. Popravljamo vse vrste pralne stroje in čistilce za preproge. Kupujemo in prodajamo rabljene predmete.

Household Appliances Co.

8508 HOUGH AVE. — CE. 8899

Avtna zavarovalnina

za 5 ali 10 tisoč dolarjev "Liability" za samo \$20.

Nova državna postava zahteva, da ima vsak voznik avtomobila zavarovalnino na avtu. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na

MIHALJEVIČ BROS. CO.

6424 St. Clair Ave.

Moli so nezaželjivi

Pravkar smo prejeli 1000 funtov preparacije kot sredstvo proti moli. Cena je 49c funt, ter je najboljša preparacija za uničevanje mol. Preskrbite si jo takoj, ker je zelo težko dobiti je.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR

15702 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30

dopolodne do 10. zvečer.

Zaprta ves dan ob sredah.

Popravljamo pralne stroje vseh vrst. — Imamo tudi vse dele (parts) v zalogi, kakor tudi razne električne predmete in druge stvari za vaš dom.

Northeast Sales

& Service

819 E. 185th St.

KE. 5700

Zavarovalnino

proti
ognju, tatvini,
avtomobilskim nesrečam
itd.

preskrbi
JANKO N. ROGELJ

6208 SCHADE AVE.

POKLICITE:
ENDicott 0718

Proda se

stopnice s 14 stopnicami, v enem komadu in dobro zgrajene, ter dobro ohranjeno peč na premog za gretje 5 sob. Proda se po zmerni ceni. Vpraša se na 982 E. 78 St.

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKÉ ZA OSKRBNICE

za posloplja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo

Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

DOVOLJENO NAM JE UPOSLOTITI PRI VRATIH

Delo dobijo takoj

Press operatorji

Punch Press operatorji

Punch Press pomočniki

Bucker-Uppers

Riveters

Truckerji,

Visoka plača od ure in "overtime"

Stalno delo

The Cleveland Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

MOŠKI IN ŽENSKÉ

PRIJETNO TOVARNISKO DELO

Vas treniramo

Dobra plača od ure

Mnogo del plača dodatni bonus

Zglasite se pri

The Osborn Mfg. Co.

5401 Hamilton Ave.

MOŠKI

DOBI DELO ZA SKLADANJE STAREGA PAPIRJA

Nujno delo; plača od ure, stalno delo.

1176 E. 38 St.

tri bloke severno od St. Clair Ave.

Mali oglasi

A. MALNAR
CEMENT
WORK

1001 E. 74 St. ENd. 4371

Hiša za dve družini

je naprodaj. Fornez in garaža.

Nahaja se na 1118 E. 76 St.

Hiša s 6 sobami in kopalnico, blizu E. 55 St. Cena \$3100.

Podrobnosti poizveste pri

M. TISOVEC

1366 MARQUETTE EN. 4936

SOUND SYSTEM INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service

1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377

Ob večerih: ME. 4767

Išče se

dva ali tri godce za stalno igranje vsak petek in soboto večer.

Vpraša se pri GORDON GRILL,

928 E. 72 St.

V najem se odda

tri sobe; gorkota, kopalnica in vse udobnosti. Vpraša se na

5415 Spencer Ave.

MOŠKI

CUTTER GRINDER

TURRET LATHE

ENGINE LATHE

BORING MILLS

INSTRUKTORJI

LICENCIIRANI KURJAČ

CHIPPER-GRINDER

DRAFTSMAN

VETERANI ZA PAZNIKE

48—60 ur

Plača od ure poleg overtime

The Osborn

Mfg. Co.

5401 Hamilton Ave.

KROJAČI

Potrebuje več mož, izkušeni na popravilih moških in ženskih oblekah. Za polni čas.

Tedenska plača

Zglasite se na

Employment Office

The Halle Bros. Co.

E. 12th & Euclid

IŠČE SE

ženske za čiščenje

uradov

E. 55 St. in St. Clair Ave.

Kratke ure — dobra plača

Zglasite se pri

Prospect Window

Cleaning

1107 Bolivar Rd. CH. 6861

Mali oglasi

E. 230 St., v Euclidu

Semi-bungalow s 5 sobami;

družabna soba, obednica, kuhinja in ena spalnica spodaj, v

lika spalnica zgoraj, ki se je